

KARMØY KOMMUNE

Overordnet plan for Karmøy kommune som lokal barnehagemyndighet 2023-2026

Innhold

Innledning	3
1. Lovgrunnlag.....	3
2. Delegering av myndighet.....	4
3. Rolle og ansvar.....	4
3.1 Barnehagelovens plikter	5
4. Risikovurderinger	6
5. Veiledning	7
6. Tilsyn.....	8
6.1 Gjennomføring av tilsyn.....	8

Innledning

Kommunen skal som lokal barnehagemyndighet gi veiledning og påse at både kommunale og private barnehager i Karmøy drives i samsvar med gjeldende lovverk. Det er barnehageeier som har det overordnede ansvaret for at barnehagen blir drevet i samsvar med regelverket. Barnehageeier har dermed det juridiske ansvaret for kvaliteten på barnehagetilbudet, jfr. barnehageloven § 7

Denne planen skal synliggjøre for omgivelsene på hvilken måte myndighets- og tilsynsansvaret blir ivaretatt. Planen bygger på «Lov om barnehager med forskrifter» samt Utdanningsdirektoratets «Veileder om kommunens rolle som barnehagemyndighet».

Målet med barnehagemyndighetens arbeid er at alle barn får et helhetlig, forsvarlig og kvalitativt godt tilbud, og at alle barn opplever hverdagen i barnehagen som trygg og god. Kommunen arbeider kontinuerlig med tiltak som kan bidra til å øke kvaliteten i barnehagene.

1. Lovgrunnlag

Barnehageloven:

§ 10. Barnehagemyndighetens ansvar, første ledd

Kommunen er lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelsene i denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.

§ 11. Krav til likebehandling og uavhengighet

Kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som barnehagemyndighet. Kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier når dette er egnet til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet.

§ 53. Kommunenes tilsyn med barnehagene

Kommunen fører tilsyn med at barnehagene drives i samsvar med denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter. Kommunen kan gi pålegg til barnehagen om å rette uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller forholdet ikke lar rette på seg, kan kommunen fatte vedtak om tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Foreldrerådet skal få mulighet til å uttale seg før kommunen fatter vedtak om stenging. Barnehagen skal uten hinder av taushetsplikten legge frem alle opplysninger som kommunen trenger for å føre tilsyn. Barnehagen skal gi kommunen adgang til barnehagens lokaler.

Kommuneloven:

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Barnehagemyndigheten må ha internkontroll etter kommuneloven § 25-1

Barnehagemyndigheten må som et forvaltningsorgan følge forvaltningslovens bestemmelser og de ulovfestede prinsippene.

2. Delegering av myndighet

Kommunestyret har ifølge kommuneloven § 6 det formelle ansvaret som lokal barnehagemyndighet. Kommunestyret i Karmøy har delegert myndigheten til å fatte avgjørelser i alle saker etter Lov om barnehager til Kommunedirektøren, jfr. kommunens delegasjonsreglement. Unntatt fra delegering er vedtekter for de kommunale barnehagene, som fortsatt skal vedtas av Kommunestyret.

I administrasjonens interne delegasjonsreglement er myndigheten for oppfølging av barnehageloven delegert til barnehagesjefen. Det innebærer at barnehagesjefen har roller både som barnehageeier og barnehagemyndighet. Grunnet barnehagesjefens dobbeltrolle, er det kommunalsjef som har myndighet til å fatte vedtak i tilsynssaker. Slik sikres det at kommunen opptrer upartisk og kan ha tillit fra omgivelsene når den utfører oppgaver som krever likebehandling mellom kommunale og private barnehager. Barnehagesjef er tildelt myndighet til å planlegge og iverksette tilsyn med barnehager, som da utgjør grunnlaget for vedtak som fattes av kommunalsjef for Oppvekst- og kulturetaten.

3. Rolle og ansvar

Kommunen som barnehagemyndighet skal ha oversikt over barnehageeier sine plikter etter Barnehageloven, veilede og føre tilsyn med at barnehagene drives i tråd med barnehagelovens krav. Barnehagemyndigheten skal gjøre dette gjennom:

- Godkjenning
- Veiledning
- Tilsyn

Barnehagemyndigheten har plikt til å føre tilsyn med virksomheter som ikke er godkjent dersom barnehagemyndigheten mener at virksomheten er godkjenningspliktig etter barnehageloven § 6. Virksomheter som ikke er godkjenningspliktige etter barnehageloven, kan være godkjenningspliktige etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Kommunen avgjør søknader om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet ut fra formål og innhold, ref. barnehageloven § 14. Godkjenning av barnehager omtales ikke ytterligere i denne planen, som videre vil omhandle kommunens plikt til å veilede og føre tilsyn med barnehagene i kommunen, samt hvordan kommunen utfører denne plikten.

Veiledning innebærer å informere om eierpliktene, og er et virkemiddel for å forebygge lovbrudd. Veiledning kan gjøres ut mot alle barnehager, eller rettes mer mot grupperinger av barnehager og enkeltbarnehager. Barnehagemyndigheten skal dokumentere og grunngi at veiledning er valgt og hva det er gitt veiledning om. Eier skal ha mulighet til å endre på forhold som ikke er i samsvar med barnehageloven. Tilsyn skal benyttes som virkemiddel dersom barnehagemyndigheten vurderer det som nødvendig for å kunne påse regelverksetterlevelse.

Risikovurdering skal ligge til grunn for barnehagemyndigheten sine valg om virkemidler. Barnehagemyndigheten må ha god kjennskap om barnehagene i kommunen for å kunne vurdere risiko for brudd på regelverk, og for å kunne vurdere riktige tiltak.

Karmøy kommune har inngått et samarbeid med våre nabokommuner Haugesund, Tysvær, Bokn og Utsira om barnehagemyndighetens oppgaver knyttet til risikovurdering og gjennomføring av tilsyn

med barnehager. Når det er besluttet å ha tilsyn med en barnehage, er det en representant fra barnehagens hjemkommune og en representant fra en av de andre samarbeidskommunene som skal utføre tilsynet. Dette bidrar til å sikre barnehagemyndighetens uavhengighet og tillit til at vedtak fattes på en likeverdig måte for alle kommunens barnehager. Samarbeidet mellom kommunene er nedfelt i en skriftlig avtale inngått mellom barnehagesjefene i de respektive kommunene som nevnt.

3.1 Barnehagelovens plikter

Oversikten nedenfor er en oppstilling av barnehageeier og barnehagemyndigheten sine plikter etter barnehageloven. Barnehagemyndigheten har plikt til å veilede barnehageeier på alle lovparagrafene i barnehageloven.

§§	Innhold	Barnehage-eier	Barnehage-myndighet
		X	
1	Formål	X	
1 a	Særlig formål	X	
2	Barnehagens innhold	X	
2 a	Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole	X	
3	Barns rett til medvirkning og hensynet til barnets beste	X	
4	Foreldreråd og samarbeidsutvalg	X	
5	Felles samarbeidsutvalg for barnehage og skole	X	
6	Virksomhetens plikt til å søke godkjenning	X	
7	Krav til barnehagens virksomhet	X	
8	Krav til vedtekter	X	
9	Internkontroll i barnehagen	X	
10	Barnehagemyndighetens ansvar		X
11	Krav til likebehandling og uavhengighet		X
12	Særlige regler for klageinstans		X
13	Statlig råd og veiledning		X
14	Godkjenning		X
15	Familiebarnehager		X
16	Rett til plass i barnehage		X
17	Samordnet opptaksprosess i kommunen		X
18	Prioritet ved opptak		X
19	Kommunalt tilskudd til godkjente private barnehager		X
20	Foreldrebetaling		X
21	Virkeområde og formål (gjelder for private barnehager)	X	
22	Definisjoner (gjelder for private barnehager)	X	
23	Krav til bruk av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i private barnehager	X	
24	Styrer	X	
25	Pedagogisk bemanning	X	
26	Grunnbemanning	X	
27	Krav om norskferdigheter for å bli ansatt i barnehage	X	

28	Krav om norskferdigheter for personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som styrer eller pedagogisk leder	X	
29	Forbud mot bruk av klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet	X	
30	Politiattest	X	
31	Rett til spesialpedagogisk hjelp		X
32	Samarbeid med barnets foreldre		X
33	Pedagogisk-psykologisk tjeneste		X
34	Sakkyndig vurdering		X
35	Vedtak om spesialpedagogisk hjelp		X
36	Rett til skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp		X
37	Barn med nedsatt funksjonsevne		X
38	Rett til tegnspråkopplæring		X
39	Barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)		X
40	Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig		X
41	Nulltoleranse og forebyggende arbeid	X	
42	Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)	X	
43	Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehage, krenker et barn	X	
44	Taushetsplikt	X	
45	Opplysningsplikt til sosialtjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten	X	
46	Opplysningsplikt til barnevernet	X	
47	Innhenting av opplysninger fra Folkeregisteret		X
47 a	Kommuner, fylkeskommuner og private barnehagers behandling av personopplysninger	X	X
48	Plikt til å gi opplysninger om tjenestedata og regnskapsdata (gjelder private barnehager)	X	
49	Plikt til å gi opplysninger til barnets bostedskommune	X	
50	Helsekontroll av barn og personale	X	
51	Øvingsopplæring	X	
53	Kommunens tilsyn med barnehagene		X

Barnehagemyndigheten har plikt til å veilede og føre tilsyn med barnehageeier/barnehagene for å påse at barnehageeier/barnehagene utøver sine plikter i tråd med barnehageloven.

4. Risikovurderinger

Risikovurderinger skal ifølge barnehageloven ligge til grunn når barnehagemyndigheten vurderer behov for veiledning og/eller tilsyn. Risikovurderinger er løpende vurderinger av sannsynlighet for og konsekvensen av brudd på barnehageeiers plikter i barnehageloven med forskrifter. For å gjøre gode risikovurderinger må barnehagemyndigheten ha:

- Kunnskap om barnehageeiers plikter
- Oppdatert og rett forståelse av lovverket
- Informasjon om hvordan barnehagene arbeider med å oppfylle lovens krav

Aktuelle kilder for arbeidet med å vurdere risiko kan være (ikke uttømmende liste):

- Barnehagens rutiner for internkontroll
- BASIL – innrapportering for barnehager
- Visma Flyt - kommunens fagprogram for opptak
- Årsplaner
- Vedtekter
- Foreldreundersøkelsen
- Klagesaker
- Bekymringsmeldinger
- Henvendelser til barnehagemyndigheten fra kommunens nettsider
- Møtepunkter for ansatte, styrer og eier
- Kjennskap til barnehagene – f.eks. ståstedsanalyse
- Meldinger fra andre kommunale tjenester
- Medieoppslag og sosiale medier
- Informasjon vi selv har funnet i tidligere tilsyn
- Medarbeiderundersøkelser
- Udirs verktøy Reflex

Når kommunen som barnehagemyndighet får tilstrekkelig kunnskap om barnehagene, er det sannsynlig at tema for tilsyn og veiledning er i tråd med faktiske behov. I tillegg til aktuelle kilder som nevnt over, vil barnehagemyndigheten også inkludere signaler fra politisk hold, eksempelvis stortingsmeldinger og sentrale satsninger i sitt arbeid.

Barnehagemyndigheten i Karmøy har felles forståelse med samarbeidskommuner om hvordan risiko for lovbrudd skal kartlegges. Hver enkelt kommune kartlegger risiko for sine barnehager, og tar med eventuelle bekymringer inn i felles diskusjon med de andre kommunene. Det vurderes videre i fellesskap om bekymringen synes å være uvesentlig, eller om en skal gå videre med tiltak i form av veiledning eller tilsyn.

5. Veiledning

I barnehageloven § 10 "Barnehagemyndighetens ansvar" står følgende om veiledning;

Kommunen skal gi veiledning om og påse at barnehagene drives i samsvar med bestemmelser i denne loven med forskrifter, med unntak av bestemmelsene i kapittel V med forskrifter.

Kommunen skal påse at alle barnehager drives i samsvar med gjeldende regelverk. Dette innebærer at barnehagemyndigheten aktivt gir informasjon til barnehageeier eller styrer om eier sitt ansvar etter barnehageloven med forskrifter. Målet er å sikre en god regelverksetterlevelse, jobbe proaktivt og systematisk.

Karmøy kommune har utarbeidet planverk som skal sikre kvalitet og utvikling for alle barnehagene i kommunen. Barnehagemyndigheten vil fortsette med veiledning muntlig, skriftlig, enkeltvis, i grupper og gjennom lærende nettverk. Møtepunkter for eier og styrersamlinger ses også på som en del av veiledningen.

Kunnskap fra risikovurderinger ligger til grunn når vi vurderer barnehagenes behov for veiledning. Veiledning skal være frivilling for barnehageeieren.

6. Tilsyn

Barnehagemyndighetens oppgave med å føre tilsyn med barnehagene er hjemlet i barnehageloven § 53. Bestemmelsen er en presisering av § 10, 5. ledd, som gjelder alle oppgavene kommunen har som barnehagemyndighet. Tilsyn er utøvelse av offentlig myndighet, og er ikke frivillig. Tilsyn med barnehager innebærer kontroll av eierplikter, og at pliktene er oppfylt i tråd med bestemmelsene i barnehageloven med forskrifter. Målet for tilsynet er at barnehagene etablerer en praksis i samsvar med lovverket. Vurderingen av om det er nødvendig med tilsyn skal baseres på barnehagemyndighetens risikovurdering.

Det er inngått avtale om tverrkommunalt samarbeid om kommunenes rolle som barnehagemyndighet i risikovurdering og gjennomføring av tilsyn, mellom Karmøy kommune, Haugesund kommune, Tysvær kommune, Bokn kommune og Utsira kommune. Avtalens hovedformål er:

- a) Sikre likebehandling og uavhengighet ved gjennomføring av tilsyn, jfr § 11 i barnehageloven
- b) Bidra til å støtte felles utvikling og kunnskap om kommunens rolle som lokal barnehagemyndighet
- c) Styrke kommunens systematiske ROS arbeid og kompetanse ved veiledning og tilsyn

6.1 Gjennomføring av tilsyn

Barnehagelovens § 10, femte ledd beskriver kommunens rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagens lokaler når dette anses som nødvendig for å ivareta kommunens oppgave som barnehagemyndighet. Gangen i et tilsyn er som følgende;

1. Varsel om tilsyn

Tilsyn skal som hovedregel være skriftlig varslet til barnehageeier, med forslag til møtetidspunkt og forventet saksbehandlingstid for tilsynet. Lovbestemmelsene som skal undersøkes oppfylt skal fremkomme av varslet, samt etterspørsel av relevant dokumentasjon.

Barnehagemyndigheten kan gjennomføre uvarslede tilsyn på bakgrunn av konkrete hendelser eller melding om bekymring.

2. Gjennomføring av tilsyn

Formålet med tilsyn er å påse at barnehageeier oppfyller kravene i barnehageloven, ved blant annet å undersøke om barnehagens internkontrollsystem fungerer i praksis.

- Gjennomgang av barnehagens skriftlige internkontroll og annen dokumentasjon (for vurdering av om prosedyrene er i tråd med lovkrav)
- Gjennomføring i barnehagens lokaler med eier, styrer, ansatte, foreldrerepresentant

3. Rapport og pålegg om retting av lovbrudd

Barnehagemyndighetens vurderinger og konklusjoner fremkommer i rapport til barnehageeier. Dersom barnehagemyndigheten har avdekket lovbrudd, skal rapporten inneholde pålegg om retting. Ved pålegg om retting skal det ved fristens utløp umiddelbart kontrolleres at kravet er etterkommet. Barnehagemyndigheten bistår ved behov med informasjon og veiledning. Kommunen kan vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Dette kan være aktuelt dersom forholdet ikke lar seg rette, eller dersom fristen for retting ikke overholdes.

Alle tilsynsrapporter er i prinsippet offentlige. Enkelte tilsynsrapporter unnlates offentlighet av hensyn til personvern.